

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Warunki i sposoby realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego na pierwszym etapie edukacyjnym

Grant Wielkopolskiego Kuratora Oświaty, Poznań 2017
Miejsce realizacji szkolenia: Poznań, Kalisz, Konin, Piła, Leszno

Program szkolenia

- Wystąpienie przedstawiciela Kuratorium Oświaty w Poznaniu: Analiza kontekstu stosowania podstawy programowej
- Struktura podstawy programowej oraz warunki i sposób realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego na I etapie edukacyjnym (edukacja wczesnoszkolna) w roku szkolnym 2017/2018
- Osiągnięcia dziecka na koniec wychowania przedszkolnego w myśl nowej podstawy programowej - warsztat dla nauczycieli wychowania przedszkolnego
- Analiza treści podstawy programowej w kontekście dostosowania programu nauczania do indywidualnych potrzeb dzieci oraz istota kształcenia zintegrowanego – warsztat dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo Oświatowe

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej
z dnia 14 lutego 2017 r.

w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Struktura podstawy programowej oraz warunki i sposób realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego na I etapie edukacyjnym (edukacja wczesnoszkolna)

1

- Wychowanie przedszkolne

2

- Szkoła podstawowa

3

- Liceum Ogólnokształcące/Technikum

4

- Szkoła Podstawowa Specjalna

5

- Szkoła Branżowa I i II stopnia

6

- Szkoła przysposabiająca do zawodu

7

- Szkoły policealne

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Zadania przedszkola

1. Wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym obszarze jego rozwoju.
2. Tworzenie warunków umożliwiających dzieciom swobodny rozwój, zabawę i odpoczynek w poczuciu bezpieczeństwa.
3. Wspieranie aktywności dziecka podnoszącej poziom integracji sensorycznej i umiejętności korzystania z rozwijających się procesów poznawczych.
4. Zapewnienie prawidłowej organizacji warunków sprzyjających nabywaniu przez dzieci doświadczeń, które umożliwią im ciągłość procesów adaptacji oraz pomoc dzieciom rozwijającym się w sposób nieharmonijny, wolniejszy lub przyspieszony.

Zadania przedszkola

1. Wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym obszarze jego rozwoju.
2. Tworzenie warunków umożliwiających dzieciom swobodny rozwój, zabawę i odpoczynek w poczuciu bezpieczeństwa.
3. Wspieranie aktywności dziecka podnoszącej poziom integracji sensorycznej i umiejętności korzystania z rozwijających się procesów poznawczych.
4. Zapewnienie prawidłowej organizacji warunków sprzyjających nabywaniu przez dzieci doświadczeń, które umożliwią im ciągłość procesów adaptacji oraz pomoc dzieciom rozwijającym się w sposób nieharmonijny, wolniejszy lub przyspieszony.

5. Wspieranie samodzielnej dziecięcej eksploracji świata, dobór treści adekwatnych do poziomu rozwoju dziecka, jego możliwości percepcyjnych, wyobrażeń i rozumowania, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb i zainteresowań.

6. Wzmacnianie poczucia wartości, indywidualność, oryginalność dziecka oraz potrzeby tworzenia relacji osobowych i uczestnictwa w grupie.

7. Tworzenie sytuacji sprzyjających rozwojowi nawyków i zachowań prowadzących do samodzielności, dbania o zdrowie, sprawność ruchową i bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

8. Przygotowywanie do rozumienia emocji, uczuć własnych i innych ludzi oraz dbanie o zdrowie psychiczne, realizowane m.in. z wykorzystaniem naturalnych sytuacji, pojawiających się w przedszkolu oraz sytuacji zadaniowych, uwzględniających treści adekwatne do intelektualnych możliwości i oczekiwań rozwojowych dzieci.

9. Tworzenie sytuacji edukacyjnych budujących wrażliwość dziecka, w tym wrażliwość estetyczną, w odniesieniu do wielu sfer aktywności człowieka: mowy, zachowania, ruchu, środowiska, ubioru, muzyki, tańca, śpiewu, teatru, plastyki.

10. Tworzenie warunków pozwalających na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, stymulujących rozwój wrażliwości i umożliwiających poznanie wartości oraz norm odnoszących się do środowiska przyrodniczego, adekwatnych do etapu rozwoju dziecka.

11. Tworzenie warunków umożliwiających bezpieczną, samodzielną eksplorację elementów techniki w otoczeniu, konstruowania, majsterkowania, planowania i podejmowania intencjonalnego działania, prezentowania wytworów swojej pracy.

12. Współdziałanie z rodzicami, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami, uznanymi przez rodziców za ~~źródło istotnych wartości, na rzecz tworzenia warunków~~ umożliwiających rozwój tożsamości dziecka.

13. Kreowanie, wspólne z wymienionymi podmiotami, sytuacji prowadzących do poznania przez dziecko wartości i norm społecznych, których źródłem jest rodzina, grupa w przedszkolu, inne dorosłe osoby, w tym osoby starsze, oraz rozwijania zachowań wynikających z wartości możliwych do zrozumienia na tym etapie rozwoju.

14. Systematyczne uzupełnianie, za zgodą rodziców, realizowanych treści wychowawczych o nowe zagadnienia, wynikające z pojawienia się w otoczeniu dziecka zmian i zjawisk istotnych dla jego bezpieczeństwa i harmonijnego rozwoju.

15. Systematyczne wspieranie rozwoju mechanizmów uczenia się dziecka, prowadzące do osiągnięcia przez nie poziomu umożliwiającego podjęcie nauki w szkole.

16. Organizowanie zajęć – zgodnie z potrzebami – umożliwiających dziecku poznawanie kultury i języka mniejszości narodowej lub etnicznej lub języka regionalnego – kaszubskiego.

17. Tworzenie sytuacji edukacyjnych sprzyjających budowaniu zainteresowania dziecka językiem obcym nowożytnym, chęci poznawania innych kultur.

Do zadań szkoły w zakresie edukacji wczesnoszkolnej należy:

- 1) wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka przez organizowanie sytuacji edukacyjnych umożliwiających eksperymentowanie i nabywanie doświadczeń oraz poznawanie polisensoryczne, stymulujących jego rozwój we wszystkich obszarach: fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym;
- 2) zapewnienie prawidłowej organizacji zabawy, nauki i odpoczynku dla uzyskania ciągłości procesów adaptacyjnych w odniesieniu do wszystkich dzieci, w tym rozwijających się w sposób nieharmonijny, wolniejszy lub przyspieszony;

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

3) wspieranie:

a) aktywności dziecka, kształtującej umiejętność korzystania z rozwijających się umysłowych procesów poznawczych, niezbędnych do tworzenia własnych wzorów zabawy, nauki i odpoczynku,

b) wspieranie rozwoju mechanizmów uczenia się dziecka, prowadzące do osiągnięcia przez nie kompetencji samodzielnego uczenia się;

4) wybór (opracowanie) programu nauczania opartego na treściach adekwatnych do poziomu rozwoju dzieci, ich możliwości percepcyjnych, wyobrażeń i rozumowania oraz uwzględniającego potrzeby i możliwości uczniów rozwijających się w sposób nieharmonijny, wolniejszy lub przyspieszony;

- 5) planowa realizacja programu nauczania szanująca godność uczniów, ich naturalne indywidualne tempo rozwoju, wspierająca indywidualność, oryginalność, wzmacniająca poczucie wartości, zaspokajająca potrzebę poczucia sensu aktywności własnej i współdziałania w grupie;
- 6) zapewnienie dostępu do wartościowych, w kontekście rozwoju ucznia, źródeł informacji i nowoczesnych technologii;
- 7) organizacja zajęć:.....
- 8) organizacja przestrzeni edukacyjnej...
- 9) współdziałanie z rodzicami...
- 10) uzupełnianie, za zgodą rodziców, realizowanych treści
- 11) systematyczne wspieranie rozwoju mechanizmów uczenia się dziecka, prowadzące do osiągnięcia przez nie umiejętności samodzielnego uczenia się.

1.

- Kształtowanie komunikowania się w języku polskim na każdym przedmiocie.

2.

- Kształtowanie porozumiewania się w językach obcych nowożytnych.

3.

- Rozwijanie kompetencji czytelniczych.

4.

- Indywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia.

5.

- Edukacja zdrowotna.

6.

- Rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych.

7.

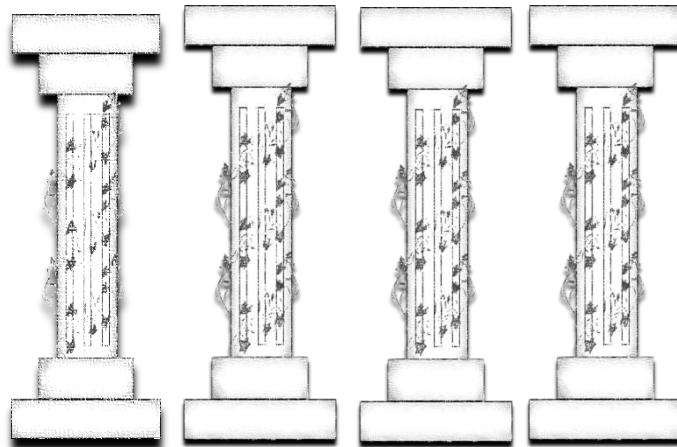
- Przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

8.

- Stosowanie metody projektu edukacyjnego.

Struktura podstawy programowej wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej

- Fizyczny obszar rozwoju dziecka
- Emocjonalny obszar rozwoju dziecka
- Społeczny obszar rozwoju dziecka
- Poznawczy obszar rozwoju dziecka

Treści nauczania – wymagania szczegółowe – tylko dla edukacji wczesnoszkolnej

I. Edukacja polonistyczna

II. Edukacja matematyczna

III. Edukacja społeczna

IV. Edukacja przyrodnicza

V. Edukacja plastyczna

VI. Edukacja techniczna

VII. Edukacja informatyczna

VIII. Edukacja muzyczna

X. Edukacja językowa. Język obcy nowożytny

XI. Edukacja językowa. Język mniejszości narodowej lub etnicznej

XII. Edukacja językowa. Język regionalny – język kaszubski

XIII. Etyka

Grant Wielkopolskiego Kuratora Oświaty, Poznań 2017

kształcenie zintegrowane

ODN

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
w Poznaniu

Strategie edukacyjne

- trzy naturalne strategie uczenia się dzieci:
percepcyjno-odtwórczą (uczeń uczy się wg przedstawionego wzoru-naśladuje),
percepcyjno-wyjaśniającego (uczeń uczy się częściowo wg wzoru, szuka wyjaśnień i odpowiedzi) i **percepcyjno-innowacyjną** (uczeń przekształca informacje i tworzy innowacje, w tym własne strategie myślenia); (s. 52)
- stosowanie różnorodnych metod kształcenia, w tym metod organizacyjnych (łącznie z **klasami autorskimi**).

Koncepcja kształcenia zintegrowanego wg prof. Ryszarda Więckowskiego (s.53)

1. Podstawowym założeniem (...) jest konieczność wieloaspektowej, wielokierunkowej aktywizacji dziecka, potrzeba stałego diagnozowania osiągnięć rozwojowych, wspierania funkcji stymulujących rozwój.
2. Elementem integrującym poszczególne kierunki jest język (...) – znaki języka mówionego, stosunków wielkościowych, geometrycznych, ilościowych, technik plastycznych, ekspresji ruchowej, muzycznej itd.
3. Integracja ma charakter czynnościowy, treściowo-organizacyjny, metodyczny. Nauczyciel tak organizuje sytuacje edukacyjne, aby uczniowie podejmowali się różnych czynności rozwijających ich aktywność percepcyjno-innowacyjną.

Koncepcja kształcenia zintegrowanego wg prof. Ryszarda Więckowskiego (s.53)

1. Aspekt treściowy integracji obejmuje proces kształcenia języka dziecka w wymiarze semiotycznym. Nauczyciel wzbogaca język ucznia, biorąc pod uwagę jego zainteresowania i fizjologiczny stopień zmęczenia, różnicując formy aktywności i w tych warunkach tworzy scalony obraz świata. Wynikiem jest wiedza o charakterze zintegrowanym.
2. Aspekt organizacyjny integracji dotyczy przemiennej stosowania różnorodnych wielokierunkowych form aktywności dziecka. Wielokierunkowość form aktywności zapewnia stopniowe i naturalne uczenie się kolejno czynności prostych, a później złożonym.

Warunki i sposób realizacji w przedszkolu (wybrane zapisy)

- nauczyciele organizują zajęcia wspierające rozwój dziecka
- nauczyciele, organizując zajęcia kierowane, biorą pod uwagę możliwości dzieci, ich oczekiwania poznawcze i potrzeby wyrażania swoich stanów emocjonalnych, komunikacji oraz chęci zabawy
- nauczyciel przygotowuje dzieci do wykonywania czynności złożonych zgodnie z fizjologią i naturą pojawiania się tychże procesów

Warunki i sposoby realizacji

- Edukacja w klasach I-III realizowana jest w postaci kształcenia zintegrowanego. Kształcenie zintegrowane obejmuje: integrację czynnościową, metodyczną, organizacyjną i treściową. Podstawową formą organizowania pracy dziecka powinien być dzień jego wielokierunkowej aktywności, a nie klasyczna lekcja szkolna.

Praca z dzieckiem rozpoczynającym naukę w szkole

- Kształcenie na I etapie edukacyjnym kontynuuje rozpoczęty w przedszkolu proces adaptacji do współpracy w grupie oraz proces indywidualnej i grupowej aktywności poznawczej.

